

Ecologische beoordeling van herinrichting perceel aan Treubstraat te Assen

Opdrachtgever Gemeente Assen
Referentie Vries, E.W. de, 2014. Ecologische beoordeling van herinrichting perceel aan Treubstraat te Assen. A&W-notitie 2338. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden.

Projectcode 2338tra
Status Definitief
Datum 13 november 2014
Projectleider E.W. de Vries
Autorisatie R.J. Strijkstra

Inhoud

1. Inleiding
2. Situatieschets en plannen
3. Gebiedsbescherming en beoordeling
4. Soortbescherming en beoordeling
5. Conclusies
Literatuur

Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek bv

Suderwei 2
Postbus 32, 9269 ZR Feanwâlden
tel. 0511 – 474764, fax 0511 – 472740
email: info@altwym.nl
website: www.altwym.nl

Foto 1 en 2. Impressie van het plangebied (foto's A&W 2014).

1. Inleiding

De gemeente Assen houdt zich bezig met de herinrichting van een perceel aan de Treubstraat in Assen. Op dit moment bevinden de plannen zich in een fase van voorbereiding. Er is ecologisch onderzoek gewenst om te bepalen of de herinrichting een conflict kan veroorzaken met de wet- en regelgeving ten aanzien van natuur. De gemeente Assen heeft Altenburg & Wymenga opdracht gegeven om dit ecologisch onderzoek uit te voeren.

Het doel van het onderzoek is een ecologische quickscan, waarin de effecten van de plannen worden beoordeeld in het kader van de vigerende natuurwetgeving. Dit betreft de Natuurbeschermingswet, de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (Ecologische Hoofdstructuur) en de Flora- en faunawet. Indien van toepassing, worden aanbevelingen gedaan voor mitigatie en eventueel aanvullend onderzoek.

In onderhavige notitie zijn de resultaten van het ecologisch onderzoek gepresenteerd. Dit onderzoek is gebaseerd op twee benaderingswijzen. Ten eerste zijn recente bronnen geraadpleegd (verspreidingsatlassen, overzichtswerken, onderzoeksrapporten en websites). Ten tweede is op 3 november 2014 een oriënterend veldbezoek uitgevoerd naar de (mogelijkheden voor) aanwezigheid van wettelijk beschermde natuurwaarden in het plangebied. De resultaten van dit onderzoek zijn in onderhavige rapportage opgenomen.

Altenburg & Wymenga presenteert in deze notitie de resultaten van een onafhankelijk ecologisch onderzoek. Het onderzoek spreekt zich niet uit over de wenselijkheid van het onderhavige plan of een bepaalde ontwikkeling. Landschappelijke, archeologische of cultuurhistorische waarden komen niet aan de orde. Aan deze ecologische beoordeling kunnen geen rechten worden ontleend.

2. Situatieschets en plannen

Het plangebied ligt in de bebouwde kom van Assen en ingeklemd tussen de straten Treubstraat, Mr. Groen van Prinsterenlaan en de Thorbeckelaan. In de huidige situatie staat in het plangebied een schoolgebouw. De ruimte rond het pand bestaat uit verharding en grasveld (gazon) met enkele bomen. In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig.

De plannen voor de herinrichting van het plangebied bestaan uit de sloop van het bestaande schoolgebouw en bouw van een nieuw schoolgebouw. Waarschijnlijk wordt voorafgaand aan de bouw een aantal bomen gekapt.

3. Gebiedsbescherming en beoordeling

In Nederland zijn de meeste beschermde gebieden beschermd volgens de Natuurbeschermingswet of regels omtrent de Ecologische Hoofdstructuur. Daarnaast kunnen gebieden ook worden beschermd vanwege hun natuurwaarden via verordeningen of het bestemmingsplan. Uit de kaartgegevens over wettelijk beschermde gebieden blijkt dat het plangebied geen deel uitmaakt van de Ecologische Hoofdstructuur, gebieden beschermd volgens de Natuurbeschermingswet 1998 of andere gebieden die zijn beschermd vanwege hun natuurwaarden. Bovendien is het onwaarschijnlijk dat de beoogde herinrichting invloed heeft op wettelijk beschermde gebieden in de omgeving en/of de daarbij behorende natuurwaarden. Om deze redenen wordt geconcludeerd dat het herinrichtingsplan niet stuit op bezwaren vanuit de ecologische wet- en regelgeving ten aanzien van gebiedsbescherming.

4. Soortbescherming en beoordeling

Soortbescherming is in Nederland vastgelegd in de Flora- en faunawet, waaraan drie lijsten met soorten en hun beschermingsregime zijn gekoppeld (licht beschermde, middelzwaar beschermde en zwaar beschermde soorten). Gezien de ligging van het plangebied binnen de bebouwde kom en de beperkte aanwezigheid van groenelementen in de omgeving, is de kans klein dat hier soorten voorkomen die beschermd zijn volgens de Flora- en faunawet. Hieronder is beschreven welke beschermde soorten mogelijk in het plangebied voorkomen en wat de consequenties daarvan zijn voor het beoogde herinrichtingsplan.

4.1 Algemeen

Het plangebied bestaat in de huidige situatie uit een schoolgebouw, regelmatig gemaaid grasveld en bestrating. Onder dergelijke omstandigheden zijn er weinig tot geen mogelijkheden voor natuurwaarden aanwezig. Het is daarom onwaarschijnlijk dat in het plangebied wettelijk beschermde soorten uit de volgende soortgroepen voorkomen en/of worden beïnvloed door de uitvoering van de beoogde woningbouw:

- Planten
- Vissen
- Ongewervelde diersoorten
- Reptielen

De redenen die aan deze conclusie ten grondslag liggen, zijn één of meer van de volgende:

- Het plangebied ligt niet binnen het verspreidingsgebied van deze soorten.
- In het plangebied is geen geschikt biotoop voor deze soorten aanwezig.
- Uitstralende effecten van de ingreep zijn beperkt.
- Tussen het plangebied en het (mogelijke) leefgebied van deze soorten zit een grote afstand of bestaat een (ecologische) barrière.

De herinrichting van het plangebied veroorzaakt om deze redenen geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van bovengenoemde soortgroepen.

4.2 Amfibieën

In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van enkele zwaarder beschermde amfibieënsoorten, namelijk Alpenwatersalamander en Rugstreeppad (Van Uchelen 2010, Van Delft *et al.* 2013). In het plangebied is voor deze soorten geen geschikt biotoop aanwezig. Ook voor een aantal in de omgeving voorkomende licht beschermde amfibieënsoorten is het plangebied slechts beperkt geschikt. Voortplantingswater en andere vaste rust- en verblijfplaatsen zijn niet aanwezig in het gebied, maar het is niet geheel uitgesloten dat incidenteel door licht beschermde amfibieënsoorten in het plangebied wordt gefoerageerd, zoals Bruine kikker en Gewone pad.

Door de herinrichting van het plangebied wordt mogelijk een deel van het leefgebied van enkele licht beschermde amfibieënsoorten (tijdelijk) ongeschikt. In de omgeving van het plangebied is voldoende alternatief leefgebied beschikbaar. Voor licht beschermde soorten geldt een algehele vrijstelling van het overtreden van enkele verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet bij projecten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling.

Om bovenstaande reden veroorzaakt de herinrichting geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van amfibieën.

4.3 Vogels

In het plangebied is door het grotendeels ontbreken van opgaande begroeiing beperkt ruimte voor vogels om te nestelen. Het is echter niet uit te sluiten dat in (de omgeving van) het plangebied enkele vogels van stedelijk gebied tot broeden komen.

Algemeen

Bij werkzaamheden moet volgens de Flora- en faunawet rekening worden gehouden met het broedseizoen van vogels. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval is dat verstoord kan worden. Verstoring van broedgevallen is niet toegestaan vanuit de Flora- en faunawet en hiervoor wordt in principe ook geen ontheffing verleend.

Er zijn verschillende mogelijkheden om conflicten met de Flora- en faunawet ten aanzien van broedende vogels te voorkomen. Werkzaamheden buiten het broedseizoen uitvoeren, is de meest zekere optie. Een alternatief is om werkzaamheden voor aanvang van het broedseizoen te beginnen, zodat broedpogingen in het werkgebied achterwege blijven door de verstoring tijdens de werkzaamheden. Er dient tevens te worden voorkomen dat tijdens werkzaamheden in het broedseizoen alsnog broedgevallen ontstaan die kunnen worden verstoord. Dit is mogelijk door geen geschikte plaatsen voor nesten te laten ontstaan, door bijvoorbeeld bouw materiaal goed af te dekken. Mochten er toch vogels tot broeden komen en door de werkzaamheden worden verstoord, dan ontstaat er een conflict met de Flora- en faunawet en moeten de verstorende werkzaamheden gestaakt worden tot na de broedperiode van de betreffende soort(en).

Jaarrond beschermde nestplaatsen

Buiten het broedseizoen vallen de meeste nestplaatsen niet onder de bescherming van de Flora- en faunawet, maar een aantal vogelsoorten maakt gedurende het gehele jaar gebruik van de nestplaats of keert jaarlijks terug op dezelfde plaats bijvoorbeeld. Hun nesten en de functionele leefomgeving daarvan worden daarom het gehele jaar beschermd. Vanaf 26 augustus 2009 geldt een aangepaste, indicatieve lijst van soorten met jaarrond beschermde nestplaatsen. In de bomen rond het gebouw zijn geen nesten aangetroffen die van de soorten op die lijst zijn (geweest). Tevens is de bebouwing zodanig, dat er geen ruimte is voor jaarrond beschermde nestplaatsen van soorten die in gebouwen broeden, zoals Huismus en Gierzwaluw. Bovendien is het onwaarschijnlijk dat de functionaliteit van eventueel aanwezige jaarrond beschermde nestplaatsen in de omgeving wordt aangetast door de herinrichting.

Conclusie vogels

De beoogde herinrichting veroorzaakt geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van vogels, mits broedende vogels en hun nesten niet worden verstoord.

4.4 Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten zijn zwaar beschermd door de Flora- en faunawet en zijn vermeld in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Hierdoor gelden voor deze soorten striktere beoordelingscriteria bij ontheffingsaanvragen dan bij soorten die niet zijn vermeld in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Vanwege deze specifieke aandacht wordt aan vleermuizen een aparte paragraaf besteed, de overige zoogdiersoorten komen in de volgende paragraaf aan bod.

Volgens de verspreidingsgegevens van vleermuizen in Drenthe (Vos 2010) komen in de omgeving van het plangebied negen soorten vleermuizen voor. Deze zijn: Gewone

baardvleermuis, Franjestaart, Watervleermuis, Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Rosse vleermuis, Laatvlieger, Tweekleurige vleermuis en Gewone grootoorvleermuis.

Voor vleermuizen zijn drie onderdelen van het leefgebied te onderscheiden die van groot belang zijn voor de functionaliteit van het leefgebied. Deze zijn: verblijfplaatsen, foerageergebieden en vliegroutes. Hieronder zijn deze drie elementen besproken.

Verblijfplaatsen

In de zomerperiode hebben vleermuizen in Nederland hun verblijfplaatsen voornamelijk in gebouwen en (oude) bomen. Tijdens de winter verblijven zij onder andere in gebouwen, bomen, bunkers en kelders. De meeste bomen in het plangebied zijn te dun of te jong om verblijfplaatsen van vleermuizen te herbergen. De enkele Platanen die daarvoor wel geschikt kunnen zijn, bleken tijdens het veldbezoek geen geschikte holtes te bevatten. Het te slopen schoolgebouw bestaat gedeeltelijk uit gevels met spouwmuren. Spouwmuren worden regelmatig door vleermuizen gebruikt als verblijfplaats. De spouwmuren van het schoolgebouw zijn echter niet toegankelijk, omdat er geen open stootvoegen en/of ventilatieopeningen in de muren zitten. Bovendien sluiten de boeidelen en de daklijsten nauw aan op het dak en de muur (foto's 3 en 4), zodat hier geen mogelijke toegang naar eventuele verblijfplaatsen aanwezig zijn. Op basis van het bovenstaande wordt geconcludeerd dat het onwaarschijnlijk is dat in het plangebied verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn.

Foto 3 en 4. Spouwmuur zonder stootvoegen en ventilatieopeningen en een voorbeeld van sluitende boeidelen en daklijsten (foto's A&W 2014).

Foerageergebied

Het plangebied vormt in principe geschikt foerageergebied voor enkele van de bovengenoemde soorten. Door de herinrichting wordt hierin geen noemenswaardig verschil gebracht. Om deze reden wordt geconcludeerd dat de functionaliteit van de in de omgeving aanwezige verblijfplaatsen van vleermuizen ten aanzien van foerageergebied blijft gewaarborgd.

Vliegroutes

Bij verplaatsingen tussen verblijfplaats en foerageergebied maken vleermuizen gebruik van lijnvormige landschapselementen om zich te oriënteren, zoals boomsingels, watergangen en huizenblokken. Dergelijke structuren zijn in het plangebied niet aanwezig of worden niet aangetast. Om deze redenen wordt geconcludeerd, dat de functionaliteit van de in de omgeving aanwezige verblijfplaatsen van vleermuizen ten aanzien van vliegroutes blijft gewaarborgd.

Samenvattend

De herinrichting van het plangebied veroorzaakt geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van vleermuizen.

4.5 Overige zoogdiersoorten

Uit verspreidingsgegevens van zoogdieren blijkt dat in de omgeving van het plangebied de zwaar beschermde Waterspitsmuis, middelzwaar beschermde Steenmarter en Eekhoorn, en enkele licht beschermde zoogdiersoorten voorkomen, zoals Haas, Egel, Mol en verschillende (spits)muisensoorten (Vos 2010). Gezien de ligging in de bebouwde kom en de huidige situatie is het plangebied voor zoogdieren niet geschikt als leefgebied, met uitzondering van soorten als Steenmarter, Egel, Mol en enkele (spits)muisensoorten. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen van Steenmarter waargenomen, zoals uitwerpselen, prooi-resten etc. Daarmee is het onwaarschijnlijk dat deze soort verblijfplaatsen heeft in het plangebied. Ook als foerageergebied heeft het gebied weinig voor Steenmarter te bieden. Om deze redenen heeft de herinrichting van het plangebied alleen mogelijk effect op het leefgebied van enkele licht beschermde zoogdiersoorten. Voor licht beschermde zoogdiersoorten geldt een vrijstelling van enkele verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet bij projecten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling.

De beoogde herinrichting veroorzaakt om bovenstaande redenen geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van de 'overige zoogdiersoorten'.

5. Conclusies

Deze ecologische beoordeling leidt tot de volgende conclusies:

Gebiedsbescherming

De herinrichting van het plangebied veroorzaakt geen conflict met de ecologische wet- en regelgeving ten aanzien van gebiedsbescherming (Natuurbeschermingswet, Ecologische Hoofdstructuur en overige vormen van gebiedsbescherming).

Soortbescherming

De herinrichting van het plangebied veroorzaakt geen conflict met de Flora- en faunawet, mits geen verstoring plaatsvindt van broedende vogels en hun in gebruik zijnde nesten (zie paragraaf 4.3).

Literatuur

- Delft, J. van, A. de Bruin & P. Frigge 2013. Waarnemingenoverzicht 2012. RAVON 51, jaargang 15 nummer 5; 119 - 132. RAVON, Nijmegen.
- Uchelen, E. van (red.) 2010. Amfibieën en reptielen in Drenthe; voorkomen en levenswijze. Uitgeverij Profiel, Bedum.
- Vos, S. 2010. Verspreidingsatlas van de Zoogdieren van Drenthe. Werkatlas september 2010. Zoogdiervereniging, Nijmegen, Provincie Drenthe, Assen.